

Geachte B & W, raadsleden en overige betrokkenen,

Donderdag 21 maart 2019, zal ik namens de Stichting Luchtfonds een presentatie verzorgen over Houtrook en de daaruit voortkomende overlast en gezondheidsrisico's.

Het is verstandig om voor de presentatie de nodige details en onderbouwing door te nemen.

Daarom verzoek ik u de onderstaande tekst, de bijlagen en de artikelen waarnaar wordt verwezen vooraf te bestuderen, zodat u en wij uiteindelijk tot het gewenste kennisniveau komen.

Door het verbranden van hout worden inwoners van Hardinxveld/Giessendam blootgesteld aan verschillende voor de gezondheid gevaarlijke stoffen, waaronder het kankerverwekkende fijnstof PM2.5 en kleiner, benzeen, dioxine en andere PAKs. Daar kan men naast kanker ook hart- en vaatziekten van krijgen, luchtweginfecties, denk daarbij aan bronchitis en longziekten zoals astma en COPD. Met gemiddeld een toestel voor het verbranden van hout in één op de 5 woningen in de laagbouw kunt u zich voorstellen dat het op deze voorhistorische wijze van verwarmen van woningen tot grote problemen kan leiden.

Eén op de 5 woningen is een gemiddelde. In een wijk of straat met koopwoningen komt het regelmatig voor dat de concentratie houtkachels aanzienlijk hoger is.

Door de sterke stijging van de gasprijzen en energiebelasting en onterechte subsidie op sommige toestellen komen er steeds meer kachels die ook veel intensiever worden gebruikt. Al zijn de nieuwe zogenaamde Ecodesign kachels tot wel 80% minder smerig dan oudere toestellen, door het intensievere gebruik komt er uiteindelijk meer vervuiling in de lucht, die door de hogere verbrandingstemperatuur bestaat uit kleinere deeltjes die extra gevaarlijk zijn voor de gezondheid. Zie grafiek in de bijlage

Ook bij gebruik van deze EcoDesign kachels komen ernstige problemen voor bij de omwonenden. Bekijk deze korte video waarin de betreffende journalist over een open haard spreekt, doch het gaat om een Ecodesign kachel. Zie de video hier. Deze nieuwe EcoDesign kachels geven gemiddeld 10x meer emissie dan in het laboratorium en behoren tot de categorie sjoemelkachels. Lees hier.

De burens kunnen het niet ontwijken, kunnen niet of nauwelijks ventileren, ergeren zich en worden er soms ziek van. Heeft men al gevoelige luchtwegen of een longziekte dan worden zij ernstig belemmerd in hun normale leven. In Nederland wonen 1,2 miljoen personen met een longziekte. Dat zijn ongeveer 1250 personen in Hardinxveld/Giessendam die in acute nood kunnen komen. Bij velen van hen heeft dit een grote impact op hun leven. Sociale contacten zijn vaak niet mogelijk, het gezinsleven komt onder druk te staan gedurende een belangrijk deel van het jaar. Gedupeerden door houtrook vindt u in alle leeftijdscategorieën, met name bij jonge kinderen kan houtrook veel schade aanrichten. Soms komen deze kinderen voor zich zelf op, waarvan u hier een voorbeeld kunt lezen.

Met onze gasloze toekomst wordt de situatie, als gemeenten geen maatregelen nemen, alleen maar erger. Kosten van isolatie, warmtepompen of andere schone alternatieven zoals infrarood verwarming worden door velen als te kapitaalsintensief gezien, waarbij men liever voor de portemonnee kiest en hout of pellets gaat stoken. Men kiest dus niet voor het gezonde verstand. Degenen die wel voor het klimaat gekozen hebben en niet zonder mechanische ventilatie kunnen, zuigen de ellende zo naar binnen.

De Gezondheidsraad en het RIVM publiceerden dat per jaar 12.000 personen vroegtijdig komen te overlijden door luchtvervuiling. Het ECN TNO heeft in een onderzoek dat zij deden in Schoorl geconcludeerd dat in een straat met enkele brandende kachels het aandeel fijnstof afkomstig van deze houtkachels kan oplopen tot 30-39% van de totale luchtvervuiling fijnstof.

In een publicatie van Professor Lars Hein van de WUR Wageningen wordt geconcludeerd dat 900-2700 vroegtijdige doden toegewezen kunnen worden aan het verbranden van hout. Hier vindt u dit artikel. Onder aan het artikel staat een verwijzing naar het Milieudossier van de VVM waar de oorspronkelijke publicatie plaats had.

De overlast is veel groter dan wordt gedacht. De achtergrond hiervan is dat het kacheltje heilig lijkt te zijn en de gedupeerde burens nog langer in vrede willen blijven wonen waar ze wonen. Men lapt de burens er dus niet bij en meldt zich niet bij de gemeente. Hoe dat werkt kunt u lezen in dit artikel over Heerenveen.

Kunnen inwoners zich geheel anoniem uitspreken dan blijkt uit verschillende peilingen dat meer dan 50% graag verlost wil worden van die ziekmakende kachels. Zie bijlage.

Dat er erg veel problemen zijn weten wij al heel lang. Daarom steken wij ook onze nek uit, vrijwillig, op eigen kosten en in eigen tijd om gedupeerden van houtrook terzijde te staan. Een overzicht van meldingen hebben wij enige tijd terug met houtrook.nl in een brochure vastgelegd die u hier op de website van de provincie Groningen terugvindt.

In dit verband is ook het artikel in de Volkskrant van Asha ten Broeke het lezen waard, waarin zij opkomt voor de zwakkere in de samenleving in relatie tot de houtstoker met de toepasselijke kop in de papieren krant: "De pret van de sterkste".

In een zeer recente publicatie 13-1-2019 gaat een journaliste van de Volkskrant op bezoek bij een gedupeerde. Dit artikel vindt u in de bijlage.

Zoals u uit het bovenstaande heeft begrepen is het probleem aanzienlijk. Alleen extreme gevallen komen boven drijven en moeten hemel en aarde bewegen om iets in beweging te krijgen als er al geluisterd wordt. Dat mag zo niet voortduren.

De overheid heeft een zorgplicht en dient er voor te zorgen dat alle inwoners gevrijwaard blijven van gezondheidsbedreigende lucht. Artikel 7.22 is duidelijk genoeg. Dat er regelgeving zou ontbreken is niet van belang. In dergelijke gevallen is het aan het college van B&W om te bepalen welke mate van hinder onaanvaardbaar wordt geacht. Zie bijlage Buro Blauw pagina 9 onderaan. Artikel 5.37 geeft een overeenkomstige omschrijving, evenals de Woningwet Hoofdstuk 1 artikel 1a.

Er zijn meer dan genoeg wetenschappelijke rapporten die bewijzen of aantonen dat houtrook schadelijk is voor de gezondheid. Kersverse uitspraken vindt u hier op Radio 1 van Dr. Hans in 't Veen. De website van de GGD is duidelijk over houtrook en het verbranden van hout. Lees hier wat de GGD er van vindt. Ook bij de politiek is men er van overtuigd dat houtrook slecht is voor de gezondheid zoals bleek bij Thijs van den Brink in het programma "Dit is de Dag" op Radio 1, getuige dit filmpje.

Verder in de bijlage nog enkele artikelen uit de landelijke pers die duidelijk maken dat houtkachels niet meer in deze tijd thuis horen. Trouw: De houtkachel is een NO-GO. NRC verbied vuurkorf en open haard. NRC Checkt: Houtrook substantiële bron van luchtvervuiling. Volkskrant: Bestrijdt houtkachels en houtkachels zijn smeerpipen.

Tot gauw.

Met vriendelijke groet

Jos Merks www.luchtfonds.nl 0645 382233

